

Kmetijske in rokodelske novize.

Na svetlobo dane od z. k. kmetijske drushbe.

N° 10.

V frédo 6. kimoveza.

1843.

Te novize pridejo vsako frédo na dvéh zheternih listih v Ljubljani na svitlo. Plazhujejo se v pisarnizi z. k. kmetijske drushbe v hihi 195 v Šalendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tife, ki jih ne dobivajo po póhti, sa zelo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejmljejo se pa pri natičkovavzu na Bregu Nr. 190. Po poshti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol leta 1 fl. 15 kr. Po vsih z. k. poshtah se snajo dobiti.

Nóvim Slovénfkim novizam!

Dobro jutro! Bog te, sprim' daniza!

Si vondèr she enkrat safajala,
De Slovénfka se sbudi modrizja,
In ne bode vedno terdno spala?

Dolgo vfi Slovénzi hrepeneli

Po sheljeni tèbi so vodnizi, ¹⁾

Mefze, tjedne, dneve, ure, fhteli, —
Up svoj spolnjen vidijo v refnizi.

Kmetu, rokodelzu ti svetila

Per stanú njij ²⁾ rasnih opraviilih;

Mu kasala pota bofh, pravila ³⁾

Per fhtevilu njega dèl obílih:

Nógradniku snáshiti, saditi,

Bóljfhati, poshlahtnovati terte;

Plèti, okopávati, kolíti, ⁴⁾

Oshivljáti nógrade saterte

Vfazimu bofh svétovala svésto,

Stan polájfhati si marfkdej fítin;

Se postaviti na bolji mésto,

Bodi mosh si tudi she flavítin.

Pojasnjenje.

¹⁾ to je: ki vodi.

²⁾ Kje se slíshi u deshèli 2. in 4. dualski padesh nju, nji, tudi med ljudstvam? Kar jes morem vediti, nikjer. Slíshi se pa na vífózim Gorenfkim (okoli Radolze) natánko njij, njíji, tudi zlo njíju, njíjo, kader ta beséda sama (absolu) fíojí: kakor njij stan, njij glava, njij svèt, zhiga je ta duar? njíju, njíjo.

³⁾ pravilo, ali regelza.

⁴⁾ kolíti, ali u nógrad kòle, kolevjè safajati.

Kmètizhi! sbudite se is spanja!

Rokodelzi, obertniki tudi,

Glejte! sárija támò odganja,

Vfak sa nóvim, boljim se potrúdi!

Sa sornizo to svésto hodíte,

In mèglè nozh sad bi stala goste;

Svita, luzhi njene se dershíte, —

Prave sgréfhili fíèsè ne bofte.

Krájnizhan.

Nauk,

kakó shido perdelováti, ali nauk, kakó murve saditi in shidne zherve ali gosénze srediti.

Ljubi moj kmet! Po tem, ko si v spomladi polje obsejal, ngrade obdelal, imash od f. Florjana do kréfa lép zhas, ki ga ne moresh sa nizh boljshiga obernti, kakor shidne gosénze pasti in shido perdelovati, kar se ravno v tem zhasu da storiti, ter sató:

1. Ker ti to velik dobizhek obéta.
2. Ker to délo nizh teshko ni, posebno perve tjedne, ko so zhervizhi she bolj majhni, ampak she le sadnje 14 dni, ko she vezhi sraštejo; sakaj okoli 30 dni terpí vse to délo in nizh vezh ne.
3. Ker ti sató skorej ni tréba nizh dnarjev potroshati, rasun kakshne krajzerje sa zhervno léme.
4. Ker shido prez lahko prodash in imash